

Cetatea Cavalerilor

2023 - ANUL IULIU MAIU!

NR. 8(36) AUGUST 2023

Nr. 8 (36)/ AUGUST 2023

Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin MOȘINCAT
 Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Cluj
 Editura Tipo MC, Oradea-2020

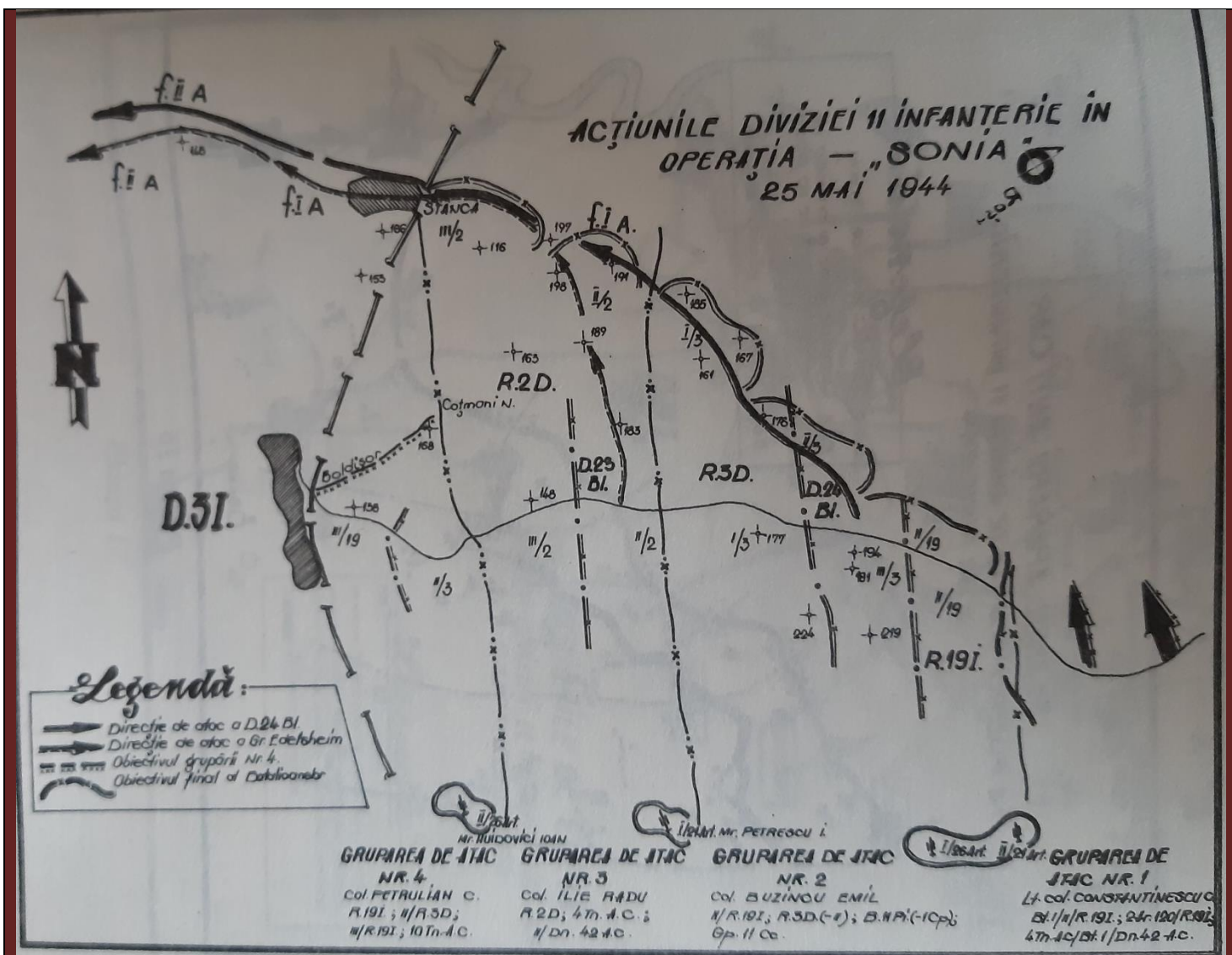
Cartea Mea e și a Ta! ISSN 2734-6889 - ISSN-L 2734 - 6889

Divizia 11 Infanterie Operația „Sonia” – august 1944
 „Cruciadă”, împotriva bolșevismului.

Col. dr. Constantin MOȘINCAT

„Mareșalul Antonescu este singurul cu care se poate trata și singurul care poate garanta condițiile unui armistițiu” Stalin

Mareșalul purta - prin ambasadorul nostru la Stokholm, F. Nanu și reprezentanta U.R.S.S., doamna Kolontay - tratative cu sovieticii. Atunci cum poate fi explicate tentative de asasinat? Simplu: se căutau căi paralele de rezolvare a contraofensivei sovietice, soluția venind o dată cu marea trădare națională a regelui Mihai I, de la 23 august 1944. Există „voci” - care afirmă că actul fostului suveran nu ar fi fost străin de „sugestiile” N.K.V.D., supoziție care poate fi asociată cu misiunea generalilor Aldea și Racoviță

Cetatea Cavalerilor

2023 - ANUL IULIU MAIU !

NR. 8(36) AUGUST-2023

din acel august, supranumită neoficial „Poarta Iașilor”, adică intrarea trupelor sovietice fără opunerea rezistenței de către Armata Română, în contextul „Operațiunii Iași-Chișinău”.

Ce semnificație avea ofensiva sovietică din nordul Moldovei și valoarea strategică a fortificațiilor vom încerca a lămuri cu verificarea datelor de pe front. În acest articol ne propunem un studiu de caz la Divizia 11 Infanterie: Operația „Sonia”. Până în luna august 1944 Divizia 11 a luptat în cadrul Grupului Mieth, în operația „Sonia”, reușind să respingă atacurile inamice și să execute contraatacuri, menținându-se pe aliniamentul ocupat din luna mai, organizând o apărare antitanc foarte eficientă.

La 22 august la ora 12,50, generalul Rădulescu a dat Ordinul de operații nr. 78, din care reținem că inamicul, în urma atacurilor din zilele de 20 și 21 august, însoțit de care de luptă a reușit „să ajungă pe linia Iași, Dancu, Holboca, sud Cristești. Este probabil ca el să continue și în zilele următoare atacurile spre Sud. Efortul atacului inamic se va face la Vest de linia Iași și Bucium”¹. În conformitate cu acest ordin divizia avea misiunea să apere pantele de Sud ale Bahluiului și trecerea de la Țuțora. Efortul apărării urma să se realizeze în zona Tomești, Gorun, cota 181, precum și păstrarea trecerii de la Țuțora. În această situație, divizia a adoptat un dispozitiv de luptă pe un eșalon, la Vest cu Regimentul 2 Dorobanți, la centru cu Regimentul 3 Dorobanți, mai puțin un batalion și cu două batalioane din Regimentul 19 Infanterie la Est; în rezervă a dispus la Comana de Sus un batalion din Regimentul 3 Dorobanți și Batalionul 11 Pionieri, iar la Nord de Gorunul, Grupul 11 Cercetare.

Acțiunile infanteriei au fost susținute de cele „trei grupări de sprijin direct și o grupare de ansamblu”. Gruparea de sprijin direct formată de Divizionul II/Regimentului 26 Artilerie a sprijinit Regimentul 2 Dorobanți, Divizionul II/Regimentul 21 Artilerie a sprijinit Regimentul 3 Dorobanți iar Divizionul I din Regimentul 21 Artilerie, Regimentul 19 Infanterie. La gruparea de ansamblu a rămas Divizionul II din Regimentul 26 Artilerie. Apărarea pe noul aliniament prevedea măsuri de „apărare anticar”. Pentru aceasta Divizionul II anticar „instala 3 piese anticar în zona Est Țuțora cu misiunea de a interzice orice pătrundere a inamicului cu care de luptă în depresiunea Prutului.” Trei tunuri anticar la colțul „Șoselei Tomești, Tutora” pentru a trage spre Nord cu celelalte piese antitanc au fost dispuse spre Vest în principal, deoarece efortul apărării anticar s-a făcut către Est și Vest. Divizia și-a dispus Punctul de Comandă la Gorunul, iar regimentele 2 Dorobanți în via Zipa Tomești, 3 Dorobanți, la cota 206 din pădurea Dumbrava și 19 infanterie, la marginea de Nord Vest Osoiu. Legătura a fost asigurată cu fir de compania 11 transmisiuni și prin „agenți de legătură, ofițeri și grade inferioare” între Punctul de Comandă al diviziei și unități. Ofensiva declanșată de trupele sovietice la ora 7 dimineața, pe 22 august 1944, asupra întregului dispozitiv al diviziei, a fost de o extremă violență. Legăturile dintre unități au fost întrerupte pentru scurt timp. Un atac a început la ora 11,00 dinspre Tomești asupra Regimentului 2 Dorobanți și a determinat replierea flancului stâng al batalionului II. La ora 15,00 șeful de stat major al diviziei locotenent-colonelul Romulus Tiulescu a ordonat Regimentului 2 „retragerea pe poziția Traian”.

În cursul nopții de 22 spre 23 august batalionul II al locotenent-colonelului Pișculescu, ce forma ariergarda diviziei, s-a pus la dispoziția Regimentului 2 Dorobanți. Sub comanda colonelului Vlădescu restul regimentului, în coloana nr. 1, a mărșăluit spre „Comarna de Sus, Comarna de Jos, Cohasna”, pentru ca în dimineața zilei de 23 august „să ocupe o poziție de rezistență pe pădurea Crețu, Nord satul Cozia.” La 23 august 1944, ora 10,00, printr-o radiogramă generalul Rădulescu a ordonat unităților din subordine: „**Orice mișcare către Sud încetează imediat.** Divizia 11 Infanterie are misiunea de a ocupa și apăra în decursul acestei nopți linia: înălțimile Sud, Sud-Est Balotin, cota 186 Zebroan. Dispozitivul pe această poziție se va prescrie ulterior în vederea intrării pe noua poziție, toate unitățile se vor aduna la Cosmești”².

23 august 1944 - ÎNTOARCEREA ARMELOR

În timp ce pe front ciocnirile încă erau violente la București capul oștirii mareșalul Ion Antonescu a fost arestat. Regele Mihai I s-a adresat poporului și armatei cu următoarea Proclamație:

¹ Constantin Moșincat, *Din poarta sărutului cu dragoste de țară*, Editura Cogită, Oradea, 1996, p.148

² *Ibidem*

Cetatea Cavalerilor

2023 – ANUL IULIU MAIU !

NR. 8(36) AUGUST 2023

"Români, în ceasul cel mai greu al istoriei noastre am socotit, în *deplină înțelegere* cu poporul Meu, că nu este decât *o singură cale* pentru salvarea țării de la o catastrofă totală, ieșirea noastră din alianța cu puterile Axei și imediata încetare a războiului cu Națiunile Unite.

Români, Un nou *guvern de uniune națională* a fost însărcinat să aducă la îndeplinire voința hotărâtă a țării de a fixa pacea cu Națiunile Unite. România a acceptat armistițiul oferit de Uniunea Sovietică, Marea Britanie și Statele Unite ale Americii. Din acest moment încetează lupta și orice act de *ostilitate împotriva armatei sovietice*, precum starea de război cu Marea Britanie și Statele Unite. Primiți pe soldații acestor armate cu încredere. Națiunile Unite ne-au garantat independența țării și neamestecul în treburile noastre interne. Ele au recunoscut nedreptatea dictatului de la Viena prin care Transilvania ne-a fost răpită.

Români, Poporul nostru înțelege să fie singur stăpân pe soarta sa. Oricine s-ar împotrivi hotărârii noastre liber luate și care nu atinge drepturile nimănui este un dușman al neamului nostru. Ordon armatei și chem poporul să lupte prin orice mijloace și cu orice sacrificiu, împotriva lui. Toți cetățenii să se strângă în jurul tronului și al guvernului pentru salvarea patriei. Cel care nu va da ascultare guvernului se opune voinței poporului și este un trădător de țară.

Români, Dictatura a luat sfârșit și cu ea încetează toate asupririle. Noul guvern înseamnă începutul unei ere noi în care drepturile și libertățile tuturor cetățenilor țării sunt garantate și vor fi respectate³.

Această Proclamație, comentată în fel și chip de către istorici, justifică aceași „soluție unică” care fusese pregătită de către Rege împreună cu sovieticii. Este de observat faptul că de la un capăt la altul este inserată cu falsuri pentru care Regele nu a răspuns în fața poporului. El nu a avut nici o „înțelegere cu poporul”, nici guvernul nu avea la bază decât înțelegeri de palat, ostilitatea sovietică împotriva armatei a fost aprigă, românii erau predați practic sovieticilor, războiul nu a încetat ci și-a schimbat direcția. Apoi amenințarea cu „trădarea” oricui ar fi îndrăznit altfel a dus la disoluția „tronului” și nu la unitatea în jurul său.

Una era la partea sedentară a regimentelor și cu totul alta la partea operativă de pe front. Memoriile ulterioare ale colonelului Alecu Nicolae – comandant al Regimentului 3 Dorobanți „Olt”, tipărite după 23 de ani⁴, sunt cu referință la acțiunile părții sedentare, din diferite garnizoane, și nu la zilele când sovietici, „amicii regelui”, arestau de 3 ori de la Iași la București pe câte un ostaș român, îl descălțau de bocanci, tot de atâtea ori, după cum ne-a mărturisit un veteran din Salonata (Bihor).

În perioada 30 mai - 12 iunie 1944 bilanțul Diviziei 11 Infanterie este zguduitor *morți*: 27 ofițeri, 17 subofițeri, 600 trupă; *răniți*: 71 ofițeri, 38 subofițeri, 1936 trupă; *dispăruți*: 1 ofițer, 4 subofițeri, 187 trupă; **capturi**: 312 prizonieri ruși. Datorită acestor pierderi efectivul mării unități s-a diminuat cu 33%, dar sectorul său s-a menținut deosebit de activ, deși depășea 15 km de front. Este de datoria noastră să prezentăm alături de acest tragic bilanț și câteva fapte de arme din care rezultă dârzenia, hotărârea, bărbăția și vitejia ostașilor diviziei pentru apărarea teritoriului național.

În atacul din ziua de 30 mai 1944, soldatul Voicu M. Constantin, din compania 6 /Regimentul 19 Infanterie, născut la 18 august 1915, în comuna Leu, județul Romanați, a dat dovadă de un curaj și un sacrificiu de sine deosebit. Înlocuind trăgătorul de la pușca mitralieră care căzuse, prin focul ochit al puștii sale, alături de comandantul plutonului a luat parte la „curățirea cuiburilor de bolșevici din pădure”. Către sfârșitul zilei fiind rănit ușor la cap a plecat la postul de prim ajutor al Batalionului 2. Revine după câteva ore, primește o comandă de la comandantul plutonului și „ocupă un sector de apărare, pe care-l organizează și-l apără în condițiuni foarte bune timp de 22 zile”. Pentru aceste fapte comandantul Regimentului 19 Infanterie, colonelul C. Petruțian, l-a propus pentru decorarea cu ordinul german „Crucea de Fier”, clasa a II-a.

Maiorul Iancu D. Huidovici din Regimentul 26 Artilerie, născut la 19 ianuarie 1907 comuna Barcaj, județul Tutova, a fost citat prin Ordinul de Zi „pentru curajul, bravura, devotamentul și spiritul de sacrificiu de care a dat dovadă”, în calitate de comandant al Divizionului II, pe timpul operațiilor la Nord de Iași. Neobosit și mereu la veghe de la observator, „dirijează focul divizionului său cu atâta precizie și rapiditate, încât toate pornirile inamicului la atac au fost nimicite din primele momente”, se arată în acel ordin de zi. Tot timpul el a menținut legătura, uneori chiar directă, cu comandantul infanteriei pentru a putea satisface, în condiții cât mai bune și în momentul oportun, „toate cererile de foc ale infanteriei.

³ *Ibidem*, p.149

⁴ General maior Alecu Nicolae, *Dorobanții Regimentului 3 Olt*, Ed. Militară, 1968

Grație focului precis și imediat al bateriilor sale, deschide drum liber infanteriei, făcând ca atacul să reușească și în același timp, producând pierderi enorme inamicului". Comandantul Regimentului 26 Artilerie, colonel Traian Hagichirea, l-a propus pe bravul artilerist, alături de căpitanii Aurel Buiculescu, Ioan Popescu, Stan C. Stan, pentru decorarea cu ordinul „Crucea de Fier” germană, clasa a II-a.

Locotenent - colonelul Constantin Pișculescu, născut la 9 septembrie 1897, în Perieți, județul Olt, comandant al batalionului III /Regimentul 3 Dorobanți, a fost propus pentru decorare cu ordinul "Steaua României" clasa a IV-a cu spade și panglică de "virtute militară", pentru modul strălucit în care și-a condus unitatea în luptă. După ce a intrat de la 21 mai până la 2 iunie în compunerea sectorului Șorogaru, el a revenit în Gruparea de atac nr. 4 de sub comanda colonelului Petruțian, comandantul Regimentului 19 Infanterie. În timpul luptelor de apărare locotenent-colonelul Pișculescu „prin măsurile luate la timp și energic, a nimicit adesea în fața unității orice încercare a inamicului de atac sau infiltrare". A produs inamicului grele pierderi, iar în clipele cele mai grele era în linia întâi, cot la cot, cu ostașii săi „de care era foarte atașat de la 30-31 mai, el duce așa vijelios batalionul încât numai în 15 minute străbate aproape 500 m, ocupă pădurea Cotnari, cota 108, favorizând atacul Regimentului 2 Dorobanți din Divizia 11 Infanterie. De acolo, fără odihnă, și-a „aruncat batalionul din proprie inițiativă, aproape fără legături de flanc, pe dealul Stânca până la cota 158, fiind cel mai apropiat element al atacului, de mult disputatul castel al lui Rosnovanu. Favorizează astfel ansamblul acțiunii. Ia numeroși prizonieri și înregistrează relativ puține pierderi". Nu s-a odihnit nici o clipă și alergând de la un flanc la altul, și astfel, în ziua de 31 iunie a căzut rănit, fiind obligat, spre părerea sa de rău, să fie evacuat. „De mare nădejde, foarte priceput, energic, a dat dovadă de mare spirit de sacrificiu", găsim notat în raportul de decorare cu ordinul „Steaua României", clasa a IV-a cu spade și panglică de "Virtute Militară", a bravului ofițer.

Numeroasele atacuri cu tancuri ale Armatei Roșii au fost respinse „prin destoinicia tunarilor, vânătorilor de tancuri și măiestria artileriștilor anticar. Între aceștia s-a remarcat sublocotenentul Constantin Stoicănescu, comandant de pluton în bateria 11 anticar. „În ziua de 11 iunie 1944, în timpul contraatacului inamic dat asupra batalionului III din Regimentul 19 Infanterie, pe dealul Budău Împutit în sprijinul batalionului au intervenit și tunurile anticar, amplasate pe liziera pădurii Tălmăciu, trăgând cu obuze explozive asupra armamentului automat, aruncătoarelor și grupărilor inamice. La tunul anticar cel mai înaintat era comandant sublocotenent Mitrănescu Gheorghe, în amplasamentul căruia, la un moment dat, a căzut o bombă de aruncător, rănind pe ofițer, după care comanda acestui tun a fost luată de sublocotenentul Stoicănescu Constantin, care se afla cu tunul său anticar la circa 200 m înapoia primului, continuând să execute, cu ambele tunuri, trageri cu obuze explozive, venind astfel cu un real sprijin în acțiunea de respingere a contraatacului inamic". Acest episod a fost relatat de locotenent-colonelul Rosler, comandantul batalionului III din Regimentul 19 Infanterie, pe 11 august 1944, și cuprins în *Nota de serviciu* nr. 5458⁵, a comandantului Bateriei 11 Anticar căpitanul Marin N. Duică, privind decorarea cu ordinul "Mihai Viteazul", clasa a sublocotenentului Constantin Stoicănescu.

Un alt exemplu de dăruire este și acela al sergentului Gheorghe C. Nicolae din compania 2/ Regimentul 19 Infanterie, născut la 21 aprilie 1921, în Grojdibod, județul Romanați, contingentul 1943. El s-a distins, „prin extraordinar curaj, devotament și pricepere de comandant de grupă", în luptele de la pădurea Stânca, din zilele de 5 și 13 iunie 1944. Rămas cu doi oameni în grupă sergentul „respinge dese atacuri inamice reușind să mențină legătura între companiile 2 și 3". Când una dintre mitralierele alăturate a rămas fără servanți, a luat sub comandă și această piesă la care a trimis pe unul din cei 12 pușcași ce-i mai avea în grupă și luptă respingând pe inamic până când situația a fost restabilită. Prin aceasta a „salvat piesa de mitralieră și a menținut focul continuu oprind infiltrarea inamicului". Comandantul Regimentului 19 Infanterie colonel C. Petruțian l-a propus pentru a fi decorat cu ordinul german "Crucea de Fier", clasa a II-a.

Încheiem șirul prezentărilor faptelor eroice, cu regretul că nu ne putem permite o prezentare completă, prin citarea Raportul special relativ la propunerea de decorare cu ordinul "Mihai Viteazul", clasa a locotenent-colonelului Tiulescu Romulus șeful de stat major al Diviziei 11 Infanterie, raport întocmit la 28 iunie 1944, în care printre altele se spunea: „Locotenent-colonelul Tiulescu Romulus, în calitate de șef de stat major, a pregătit și supravegheat personal executarea tuturor operațiunilor cu care a fost însărcinată această mare unitate. Dotat cu toate calitățile care fac din ofițerul de stat major și mai

⁵ Constantin Moșincat, *Din poarta sărutului cu dragoste de țară*, Editura Cogito, Oradea, 1996, p. 138

Cetatea Cavalerilor

2023 - ANUL IULIU MAIU !

NR. 8(36) AUGUST-2023

5

ales din șeful de stat major cel mai prețios colaborator al comandantului, locotenent-colonel Tiulescu Romulus mi-a fost într-adevăr cel mai valoros ajutor pe tot timpul operațiunilor și în special a celor desfășurate cu începere de la 30 mai 1944, pentru lărgirea capului de pod la Nord de Iași. Cunoscând perfect valoarea fiecărei unități și în special terenul din zonă, prin numeroase și fructuoase recunoașteri a fost în măsură să facă cele mai judicioase propuneri pentru executarea cu succes desăvârșit a operațiunilor diviziei. Atunci când din necesitate operativă am lipsit de la postul de comandă, a luat în numele meu cele mai judicioase măsuri care au contribuit, în cea mai largă măsură, la succesul operațiunilor. Astfel, în ziua de 30 mai a.c. (1944 - nn.) aflându-mă la aripa dreaptă a dispozitivului de atac, unde se făcea efortul, locotenent-colonelul Tiulescu Romulus, care rămăsese la Punctul de Comandă, este anunțat de Korp Gruppe Mieth că gruparea de atac Petrulian, care prin planul de acțiune fusese pusă sub ordinele mării unități vecine, de la Est, este din nou sub ordinele diviziei. Locotenent - colonelul Tiulescu Romulus, fără a pierde o singură clipă, împinge Gruparea colonelului Petrulian la atacul înălțimii Budăul împuțit cota 158, Sud Stânca, determinând succesul zilei, deși prin planul de acțiune această operațiune era prevăzută a se executa numai după ocuparea de către un grup de divizii germane a înălțimii Stânca. Remarc în special această acțiune de inițiativă și curaj, deoarece prin planul de operațiuni al Corpului de Armată german, sub ordinele căruia lucram, executarea acestei acțiuni se prevedea mult mai târziu, când grupul diviziilor blindate germane ar fi fost pe înălțimile Stânca. Totuși locotenent-colonelul Tiulescu Romulus, care urmărise foarte de-aproape mersul agresiunilor, pe întregul câmp de bătălie, apreciasse că inamicul este suficient zdruncinat pentru a se încerca această acțiune îndrăzneță și de mult risc, determinantă în cumpăna victoriei. Operațiunile executate de gruparea Colonelului Petrulian au dovedit că locotenent-colonelul Tiulescu Romulus a apreciat just situația. Grelele lupte duse ulterior de trupele germane, precum și numeroasele și puternicele contraatacuri date de ruși pentru recucerirea acestei înălțimi, au confirmat cu prisosință importanța capitală a acțiunii prescrise de locotenent-colonelul Tiulescu Romulus din proprie inițiativă. Menționez de asemenea acțiunile ulterioare duse de divizie pentru stăpânirea înălțimilor Sud Jijia, unde contribuția locotenent - colonelului Tiulescu a fost hotărâtoare. Astfel, în cursul zilei de 31 mai a.c., când inamicul atacase și pusesse în foarte grea situație aripa stângă a diviziei, alte forțe inamice atacă centrul dispozitivului nostru la pădurea Stânca și Coada Stâncii. Trupele fiind obosite și greu încercate de pierderile suferite - unele batalioane având chiar peste 60% pierderi - au fost nevoite a se replia în unele puncte. Fără a pregeta o clipă, cu toate că situația în genere părea compromisă, locotenent-colonelul Tiulescu Romulus improvizează din restul unităților de la trenuri, precum și din alte elemente dispartate noi subunități, pe care le pune la dispoziția sectoarelor pentru a continua lupta, dându-le odată cu aceasta și impulsivitatea necesară hotărâtoare a victoriei. Nu pot, de asemenea, sublinia îndeajuns toate celelalte aspecte ale activității locotenent colonelului Tiulescu Romulus în tot timpul acțiunii și în special al grelelor operațiuni duse de divizie pentru cucerirea înălțimilor Sud Jijia. Astfel organizarea impecabilă a funcționării serviciilor și îndeosebi a aprovizionărilor cum și a evacuării răniților, aș putea spune au atins perfecțiunea. Oricât de grele au fost condițiunile materiale în care s-a acționat, locotenent - colonelul Tiulescu Romulus a știut să găsească cu ingeniozitate soluția cea mai potrivită pentru a asigura evacuarea în maximum 2 ore la ambulanță a oricărui rănit, precum și împingerea până la trupele din prima linie a munițiilor, întotdeauna și în cantități suficiente. Aceeași mențiune în privința funcționării transmisiunilor care nu au întrerupt o clipă oricât de puternic au fost bombardamentele aviației și artileriei inamice. Toate aceste multiple aspecte ale activității sale de prim colaborator al meu, în calitate de șef de stat major, îl consacără cu prisosință înaltei distincțiuni pentru care îl propun cu toată convingerea întrucât a dovedit în cea mai largă măsură: curaj personal și inițiativă demnă de un cavaler al acestui ordin; concepție clară, logică și întotdeauna adecvată realităților mai presus de orice laudă, care ar face cinste camarazilor: simț de largă prevedere pentru toate aspectele pregătirii și executării unei operațiuni, în condițiuni oricât de grele. Nu pot încheia această propunere fără să vă reamintesc că, de la începutul campaniei (iunie 1941) și până în prezent, locotenent-colonelul Tiulescu Romulus nu a lipsit de pe front decât timpul cât divizia a trecut în refacere în țară, în tot restul timpului - pe front - a fost numai la trupele din linia I-a în calitate de comandant de batalion (Regimentul 13 Dorobanți), șeful biroului 4, iar în prezent șef de stat major al Diviziei 11 Infanterie. În consecință, având în vedere întreaga activitate a acestui atât de distins ofițer de stat major, atât în calitate de comandant de subunitate cât și în aceea de șef de stat major, îl propun cu toată convingerea pe locotenent colonelul Tiulescu Romulus pentru ordinul "Mihai Viteazul", clasa a rog

Cetatea Cavalerilor

2023 - ANUL IULIU MAIU !

NR. 8(36) AUGUST 2023

stăruitor a-i fi conferit pentru a fi un exemplu consacrat de ceea ce este și trebuie să fie un ofițer atât în calitate de comandant pe front, cât și în greua misiune de șef de stat major al unei mari unități în operațiuni". Calitățile militarului de excepție au fost subliniate de comandantul Diviziei 11 Infanterie, generalul Edgar Rădulescu. Recompensa propusă a fost una morală, căci după război drepturile conferite prin ordin aveau să fie șterse prin "colectivizarea socialistă" și astfel "pământul" pentru care au luptat le-a fost confiscat, tuturor cavalerilor și eroilor neamului⁶.

În a doua parte a lunii iunie 1944, valoarea atacurilor inamice și forța acestora s-a redus la 1-2 companii, toate au fost însă respinse. Una dintre cele mai puternice acțiuni a fost aceea din 11-12 iunie 1944. Pentru organizarea sectorului, Divizia 11 Infanterie a dat Ordinul general de operații nr. 71, la 11 iunie, ora 12,00 din care reținem:

„Divizia 11 Infanterie în contact cu inamicul, pe linia ce înglobează cotele 196,8, 191, 185, 162, 176, imediat Sud cota 151 pădurea Stâncii - colțul pădurii la 800 m N.E. cota 118, biserica din satul Coada Stâncii, în continuare marginea pădurii Stâncii, către piciorul pantei formeii de teren cu pădurea Coada Stâncii, marginea de Vest a lacului Bahna lui Chiriac, pe la mijlocul lacului fără nume (500 m Sud-Est Bahna lui Chiriac) - 200 m Sud cota 39, 300 m Sud-Est cota 40, 300 m Sud-Est cota 44 (la Pârloage), 200 m. Est cota 22 de la 1400 m Est satul Podul Jijiei, 200 m Sud cota 41 (de la 400 m Vest Zagarancea).

II. Divizia 11 Infanterie încadrată la Est de Divizia 376 Infanterie germană, la Vest Divizia 23 Blindată germană, are misiunea de a **apăra fără gând de retragere** înălțimile Sud și Sud Vest Jijia, în zona limitată La Vest de linia cota 196,8 (la Divizia 11 infanterie), marginea Est pădurea Cotmani, imediat Vest încrucișarea de la 1,2 km Sud Vest pădurea Enache, imediat Vest cota 218 (pădurea Gheorghivasa), pantele Vest dealul Șapte Oameni, Podu Sf. Ioan (800 m. Sud-Est Iasi) la Est cursul râului Prut.

III Efortul apărării se va face pentru a păstra cu orice preț zonele:

I. în linia I-a a). - zona cu cotele 196,8; 191; 189. b). - zona Pădurea Stâncii. c).- coada Stâncii, cota 194.

2. în adâncime a). forma cu cotele 183, 185 de pe Dealul Movilei b). *sistemul formelor* cu cotele 224 și 219 Dispozitiv și misiuni: - 3 sectoare de regiment 1 Infanterie 6 (șase) batalioane în linie. Comandantul liniei de luptă col. Buzincu Emil (comandant Brigada 11 Infanterie). A). Sectorul Vest comandant col. Ilie Radu, compus din Regimentul 2 Dorobanți mai puțin III/Regimentul 2 Dorobanți, **apără fără gând de retragere** sectorul limitat la Vest, limita de Vest a Diviziei 11 Infanterie; la est drumul de care, de la 200 m Vest cota 162, la sectorul Vest, apoi limita trece pe la imediat Vest cota 118, cota 180, Rediul Aldei și cota 136 (de la 700 m Vest Valea Lungă). Efort - înălțimea cu cotele 196,8 și 191. *Mijloace suplimentare*: Cp. Ar. 202 (inițial 2 piese până vin 4 piese de la Divizia 23 Blindată) b). *Sector centru* - comandant colonelul Alecu Nicolae Compunere: comanda Regimentului 3 Dorobanți + II/Regimentul 2 Dorobanți + I/Regimentul 19 Infanterie **apără fără gând de retragere** sectorul limitat:- la Vest de limita de Est a sectorului Vest; - la Est linia: biserica Coada Stanca și drumul de care ce trece prin pădure și duce la cota 159, (la sector Centru), cota 170 satul Orzeni (la sector Est). *Efort*: zona pădurea Stâncii - Dealul cu cota 194. *Mijloace suplimentare* Cp. Ar. 203 c). **Sector Est** - Comandant colonelul Petruțian Constantin Compunere - Regimentul 19 Infanterie - mai puțin Batalionul 1 din Regimentul 19 Infanterie apăra fără gând de retragere sectorul limitat la Vest linia de est a sectorului Centru; la Est cursul râului Prut. *Efort*: Dealul cu pădurea Coada Stâncii *Mijloace suplimentare* - Cp. Ar. 219 d). *Linia principală* - aceea de la punctul I. *Avanposturi* :se va tinde pe măsură ce situația va permite a se împinge avanposturi la malul drept al Jijiei. *Forță* - 1-2 companii / fiecare sector. 2. *Artileria*: 3 grupări de sprijin direct și o grupare de ansamblu. a). *Gruparea sprijin Est* comandant căpitan Buiculescu Aurel. Divizionul I/ Regimentul 26 Artilerie sprijină sectorul Est. b). *Gruparea sprijin centru* - maior Firea Victor. Divizionul II/Regimentul 21 Artilerie, sprijină sectorul centru. c). *Gruparea sprijin Vest*: comandant maior Huidovici Ioan Divizionul 11/ Regimentul 26 Artilerie, misiuni sprijin sectorul Vest d). *gruparea ansamblu*: comandant maior Petrescu Ioan. Divizionul I/Regimentul 21 Artilerie. Misiunea: Interdicție contra bateriei, întărirea sprijinului direct (pentru sectorul Vest și Centru).

Servituți: a interveni cu focul a 4 divizioane până la linia Sculeni, Petresti (de la Sud Prut), a interveni cu focul a 3 divizioane în zonele: cota 196,8;185, pădurea Stâncii - Podul Jijiei. 3. *Rezerva diviziei* a. Batalionul III din Regimentul 2 Dorobanți, în zona cotelor 183; 125, 185 (zona pădurea Enache)

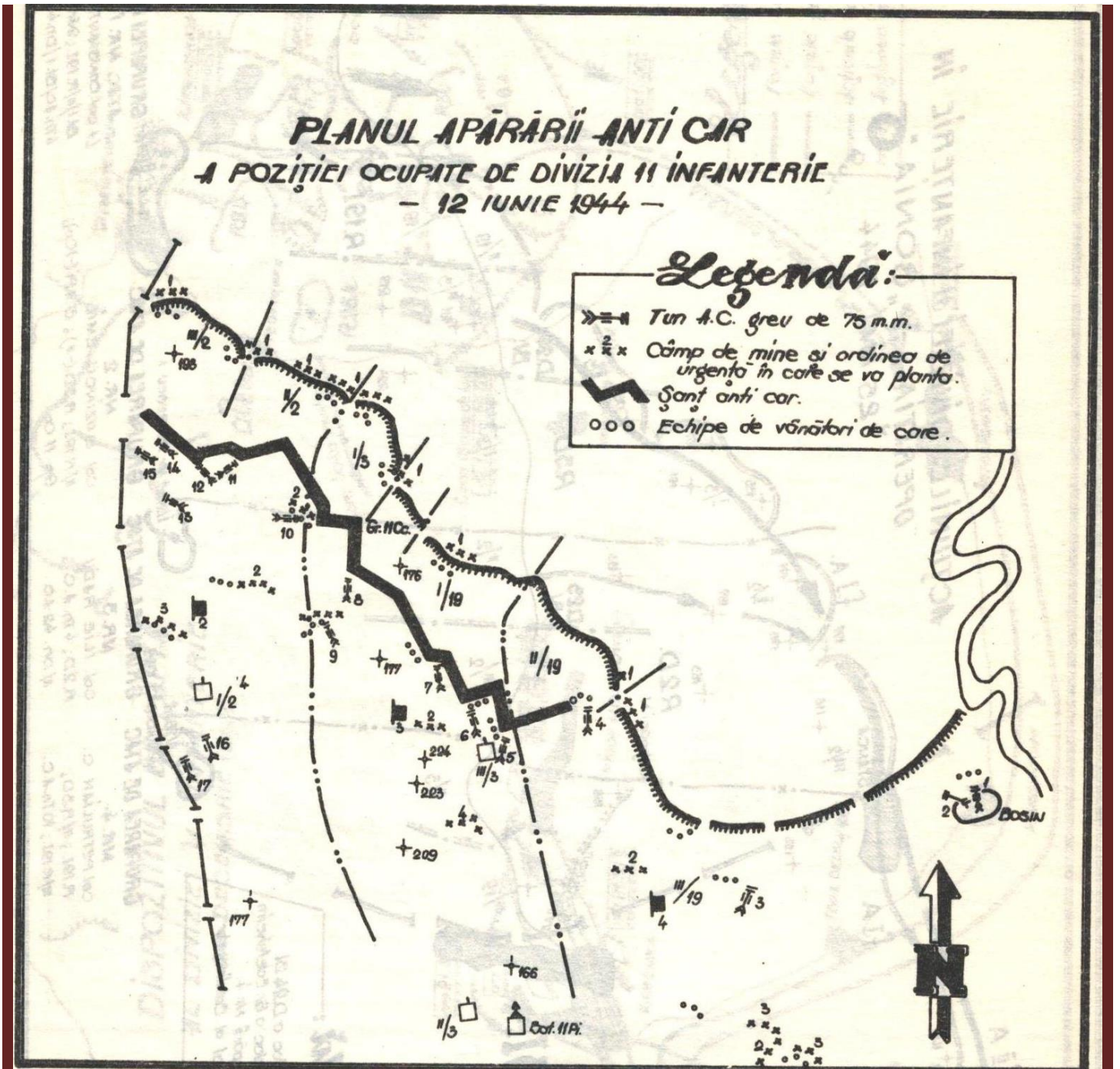
⁶ Ibidem, p.138-139

Misiune - va fi în măsură: fie a apăra forma de teren 183, 125, 185; fie a contraataca în prima urgență către cota 196,8 în a doua urgență, către pădurea Stâncii. b. batalionul I din Regimentul 3 Dorobanți a ocupa lucrările din zona cotei 194 (dealul Coada Stâncii) cu o companie, iar restul batalionului în zona cotei 219.

Compania de pe cota 194, în cazul unui atac în forță al inamicului, va fi în măsură a contraataca inzediat la ordinul comandantului liniei de luptă. Comandantul batalionului 1 din Regimentul 3 Dorobanți va studia posibilitățile de intervenție în contraatac. In prima urgență - spre colțul Nord Vest al pădurii Coada Stâncii, satul Goldești. c. batalionul II din Regimentul 3 Dorobanți în Rusenii Noi, în măsură a se deplasa cu mijloace auto puse la dispoziție de divizie (Birou pentru a contraataca: fie din zona pădurii Enache sau coasta Crucii, respectiv spre cota 196,8 sau spre dealul Coada Stâncii; fie din zona cotei 182, pădurea Coada Stâncii către marginea de Sud Vest a pădurii Stâncii. d. Batalionul 11 Pionieri în Rediul Aldei, va ocupa și organiza dealul Letea si înălțimea cu cota 224, în scopul de a opri pătrunderea inamicului la Sud de această zonă. e. Grupul 11 Cercetare, la Valea Lungă, va studia posibilitatea de intervenție în contraatac, în prima urgență în sectorul Vest, și în a doua urgență în sectorul Est. 4. Legături tactice a. între sectorul Vest și Divizia 25 Blindată prin plutonul pușcași și una grupă de

Cetatea Cavalerilor

2023 - ANUL IULIU MAIU !

NR. 8(36) AUGUST-2023

mitraliere la Vest de cota 196,8 dată de sectorul Vest, se va prevedea o unitate de legătură (1-2 grupe) la cota 163 pe dealul Cotmani. b. între sectoarele Vest, Centru și Est, după ordinele ce va da comandantul liniei de luptă. c. între sectorul Est și Divizia 376 Infanterie germană legătura de foc către Garancea.

V. **Apărarea anticar** (conform soluției și anexei alăturate)

VI. **Apărarea antiaeriană** - joasă prin grija comandantului de sector cu jloace organice ale unității. Apărarea antiaeriană medie cu secțiile organice Cerlicom ale diviziunilor în zona bateriilor. Compania 11 artilerie antiaeriană comandă și 3 piese în zona gara Socola, 3 piese la Podul Ungheni

VII. **Lucrările de organizare conform planului** (anexa nr. 2 la ordin)

VIII. **Pionierii** a). Amenajarea și menținerea viabilității comunicației Valea Lungă, Rediul Aldei, Valea Racului către cota 101

b). Vor concura cu personal de conducere la plantarea și deplantarea câmpurilor de mine din linia 1-a.

c). Deplantări și plantări de câmpuri de mine în spatele liniei I. d). întreținerea podurilor de peste Bahlui.

IX: Legături de transmisiuni I. Posturi de comandă neschimbate. 2. Agenți de legătură neschimbați.

X. **Prescripțiuni** Grupul 11 Cercetare va ocupa noul cantonament (Valea Lungă) după ordin special, care va fi dat la timp de divizie." Comandantul Diviziei 11, generalul Edgar Rădulescu, împreună cu ofițerii din statul major, a acordat o importanță deosebită pregătirii poziției de apărare pe care, împreună cu șefii de sectoare, a inspectat-o, ziua și noaptea, încurajând și îmbărbătând și în acest fel ostașii. Pentru organizarea apărării anticar, prin Ordinul general de operații nr. 71 a dat și următoarea soluție: „în urma contraatacurilor întreprinse de sovietici în perioada de timp de la 30 mai la 7 iunie a.c. s-a putut constata că acțiunea dusă de inamic cu carele de luptă a fost în general către limita de Vest a diviziei și îndeosebi în lungul dealului Boldișor cu cota 139. Pentru a realiza un plan de apărare anticar de ansamblu și coordonat în cadrul diviziei se ordonă următoarele:

a. mijloacele anticar ușoare ale batalionelor din linie se lasă la dispoziția comandantului de batalion pentru a fi amplasate după ordinele acestuia, interzicând direcțiile cele mai accesibile unei acțiuni cu care de luptă. Mijloacele batalionului din rezerva de sectoare, ținându-se seama de aceleași nevoi, fără a fi depărtate prea mult de poziția sau localitatea unde staționează unitatea din rezervă.

b. Armamentul anticar greu de 75 mm, amplasat și numerotat ca și în schița anexă, va interzice orice posibilitate de pătrundere cu care, pe direcțiile arătate în schiță, urmărindu-se a se realiza numai trageri de flanc. Colonelul Ceaușescu Ioan va controla la teren dispozitivul anticar de 75 mm și va lua măsuri de modificare, unde va fi necesar. Dispozitivul astfel modificat va fi trecut pe o schiță la scara 1:20.000 care va fi înaintată diviziei până la 12 iunie, ora 20,00.

c. **Vânătorii de care** (tancuri), dotați cu mijloace ce se găsesc în prezent la regiment (Offen-Bahre, Faust-Patronne, Aruncătoare de flăcări, sticle incendiare, grenade și lumânări fumigene etc.), se vor dispune în echipe de câte 2-3 oameni în locurile arătate în schiță, precum și în locurile unde comandanții de sector vor găsi necesar. Se vor amplasa în principiu pe direcțiile probabile de atac cu care, în apropierea armamentului greu anticar, pentru a-l proteja, precum și în apropierea obstacolului anticar pentru a profita de încetineala ce aceasta provoacă blindatelor inamice. Vânătorii de care cei din Batalionul 11 Pionieri, vor bara intrările Nord Rusenii Noi⁷.

d. **Câmpurile de mine** se vor planta în locurile arătate în schița anexă și în ordinea de urgență menționată în aceasta prin numărul de ordine respectiv, în cadrul fiecărei urgențe, se va începe plantarea în locurile cele mai probabile de atac cu care, acestea se vor hotărî de fiecare comandant de sector în parte numai pentru zona batalionului din linia I. Pentru restul zonei, prin grija comandantului Batalionului 11 Pionieri, acolo unde distanța până la inamic nu îngăduie a se planta în siguranță, se vor executa plantări în spatele liniei I.

Șanțurile anticar se vor executa cu personalul de conducere dat de Batalionul 11 Pionieri și cu mână de lucru civilă repartizată de divizie (Biroul 4). Ordinea importanței acestei repartiții (sectorul Vest, sectorul centru). Colonelul Ceaușescu Ioan va recunoaște în detaliu traseul șanțului anticar, și va studia de asemenea, o ordine de urgență în ceea ce privește executarea lucrărilor în diferite porțiuni mai importante din traseul acestui obstacol. Va întocmi o schiță 1:20.000 cu traseul general al șanțului anticar, precum și cu ordinea de urgență, a executării lucrărilor pe porțiuni de obstacol".

⁷ Ibidem, p.144

Din modul cum generalul Edgar Rădulescu a structurat și dat ordinul de luptă, din misiunile sectoarelor rezultă hotărârea și nevoia de apărare „fără gând de retragere”.

Cuvântul „retragere” a fost șters din ordinele de operații ale unităților din Capul de pod Iași, căci de acum încolo nu mai era unde să se retragă. Fiecare palmă de pământ aparținea teritoriului național ce trebuia cu orice preț apărat.

Deși nu ne propunem o analiză completă a luptelor purtate în operația "Sonia", câteva concluzii și învățăminte le vom enunța, fie și ca un semnal incitant, pentru cercetări viitoare. Analiza atentă a dispozitivului inamicului, în apărare, ne obligă să constatăm că acesta a folosit cu multă pricepere terenul, alegându-și în special poziții în contrapantă, având la creastă numai observatori de artilerie și aruncătoare grele, cu ajutorul cărora deschidea focul asupra tuturor țintelor descoperite, chiar dacă erau de mică importanță. Armamentul greu de artilerie inamică executa trageri din poziții ce se schimbau foarte des, în timp ce infanteria nu făcea mișcări în timpul zilei. Apărarea sovieticilor a avut un caracter „net activ și îndrăzneț”, fiind manifestă prin *cercetarea de luptă* continuă și mai ales pe timpul nopții și contraatacuri cu o frecvență și forță mare. Pozițiile lor înaintate pe timpul nopții au fost încredințate posturile de pândă, trupele fiind retrase pentru a evita surprinderea.

Propaganda prin orice mijloace a constituit un procedeu des întrebuințat de sovietici, cu rezultate dintre cele mai imprevizibile. Fiind un domeniu puțin abordat vom stăruia asupra câtorva aspecte, așa cum rezultă din documentele studiate.

Astfel, *Sinteza contrainformativă*, pe luna iulie 1944, semnală „intensificarea propagandei otrăvitoare a inamicului, care întrebuințează tot felul de mijloace ingenioase pentru a distruge moralul trupelor”⁸ noastre: vorbirea la megafoanele rusești de către soțiile și copii ostașilor din liniile româno-germane, lansări de scrisori întocmite de ostașii regimentelor căzuți prizonieri, sau diverșilor intelectuali (cunoscuți) rămași sub ocupație sovietică, etc au completat paleta propagandei făcută cu succes. Mare parte din manifestele aruncate în zona frontului de către aviația inamică s-a adresat, în special, Diviziei 7 Infanterie, unde procentul soldaților originari din teritoriile ocupate, a fost apreciabil.

Ca urmare la o bună parte din ostași, „starea morală este afectată”. Spre exemplu, la Regimentul 37 Infanterie făcându-se un control al carnetelor personale, s-au găsit versurile de mai jos, care arată o adevărată deznădejde sufletească, datorită faptului că mulți dintre ostași se găseau pe locuri cunoscute sau în apropierea satelor lor ocupate de inamic: „Rele zile am ajuns Doamne/ Trei zile nu-mi vine foame/ și astăzi până la prânz/ De trei ori ochii mi-au plâns /Și-oi mai plânge nu știu cât/ Căci de casă nu-i nici gând/ Mi-a venit un dor de-acasă/ De copii și de nevăstă/ Mi-a venit un dor de ducă/ Cu durere de m-apucă”.

O constatare tristă avea să se înregistreze la Divizia 7, în cursul lunii iulie, au dezertat, ca urmare a propagandei desfășurate și a manifestelor răspândite, „25 basarabeni și bucovineni, fapt pentru care toți cei din linia I-a au fost înlocuiți și trimiși la batalioanele de marș”. Combinate cu acțiuni de spionaj, acte de sabotaj și terorism, abuzuri ale ostașilor germani, lipsurile de tot felul afectau și slăbeau moralul. După atentatul din iulie asupra Führer-ului Adolf Hitler, starea de spirit negativă a populației s-a adâncit și speranța într-o ofensivă eliberatoare a Moldovei s-a pierdut treptat. Analizând dispozitivul trupelor române, în capul de pod de la Iași, consemnăm inexistența mijloacelor de camuflare a acestuia.

Abia pe 21 iunie s-au pus la dispoziție 4 tancuri false „Pantera” și 4 tunuri false model 1940, care au fost schimbate pe poziții de trei ori pe zi. În scopul sporirii eficienței mascării, instrucțiunile date de comandantul diviziei mergeau până la amănunt: „Schimbarea trupei, pe timpul nopții să se facă pe formațiuni mici, jumătate de pluton așteaptă, jumătate se mișcă, prudența în șanțuri, pentru a nu se demasca, aprinderi de țigări, ieșirea prea mult din adăpost, să se ia exemplu de la inamic, unde nu se vede nimic și unde pierderile sunt extrem de mici. Acțiunile de atac - se arată în respectivul document - „nu au fost destul de îndrăznețe și curajoase, iar incursiunile de noapte deși au fost organizate numai din voluntari nu au izbutit să facă prizonieri”⁹.

Acțiunile ofensive ale inamicului au fost complet surprinse de pregătirea intensă făcută de către artileria română și germană. Nu a răspuns prin contrapregătire nici cu artileria și nici cu aviația. În retragerea spre Jijia, inamicul a evacuat majoritatea materialului, nelăsând decât foarte puțină pradă și

⁸ *Ibidem* p. 145

⁹ *Ibidem*, p. 146

datorită faptului că infanteria română nu urma îndeaproape barajul de artilerie și nu profita de efectul mare al tragerilor sau de retragerea în grabă. Compartimentarea terenului a impus ca observatorii de artilerie, uneori, să afle în prima linie și chiar înaintea ei, făcându-și singuri siguranța proprie.

Pădurile și localitățile au creat particularități de luptă pe grupuri mici, cu infiltrări, cu părăsirea pozițiilor cucerite, dacă pozițiile vecine nu erau apărate. Lupta izolată și cu flancuri descoperite nu a fost temeinic însușită. Gruparea în jurul comandantului a dus la pierderi mari. Inițiativa amenajării terenului coroborată cu lipsa obstacolelor, barajelor și câmpurilor de mine favorizau atacul și contraatacul adversarului în grupuri mici.

O privire generală asupra comportării ostașilor Diviziei 11 în operația "Sonia", în Capul de pod de la Iași, atât în apărare, cât și în atac, ne îngăduie să apreciem că de la ultimul ostaș până la cel mai mare ofițer, în grad, al acestei divizii și-au făcut datoria „hotărâți a nu da un pas înapoi, apărând până la sacrificiu poziția care i se încredințase, oprind orice încercare de atac a bolșevicilor”¹⁰. Că a fost așa este clar căci, evenimentele de la 23 august 1944, i-a găsit mai puțini, dar, tot acolo, în Capul de pod de la Iași, întărind convingerea generalului Rădulescu „**că ați știut să vă faceți datoria**”¹¹.

Presiunea trupelor sovietice s-a accentuat în cursul lunii august 1944. *Sinteza contrainformativă*, asupra situației generale din zona de operații Iași-Târgu Frumos în cursul lunii iulie 1944 a prezentat starea de spirit din armată, în rândul ofițerilor ca fiind bună, datorită faptului că nu avuseseră loc acțiuni de amploare mai deosebite care să fi provocat pierderi, „moralul ofițerilor n-a putut fi știrbit. Acordarea concediilor - se aprecia în continuare în sinteză - a produs o accentuată destindere printre ofițeri, mai ales printre cei care și-au putut vedea familiile, evacuate din cauza „bombardamentelor teroriste”.

Dintre nemulțumirile ofițerilor consemnăm faptul că achitarea drepturilor bănești la familiile lor din țară se făceau cu mari întârzieri de către administrațiile financiare respective, se menține nemulțumirea semnalată anterior că ei aveau - în zona de operațiuni - aceleași drepturi ca și cei din interior. Ei văd în aceasta prejudicierea situației lor de luptători. În legătură cu acordarea decorațiilor circulau - printre ofițeri - comentarii față de ordinele de acordare a distincțiunilor abia la interval de 4 luni - nedrept, căci fapte de arme se săvârșeau zilnic! Ei ziceau că în felul acesta, ar însemna ca în acest timp ofițerul să se abțină de la fapte eroice pe motiv că nu va fi recompensat? Totodată, se vorbea că se făceau cu mari greutate propuneri pentru acordarea ordinului "Mihai Viteazul" la ofițerii, chiar și la cei ce fuseseră propuși. Se constata că această decorație - cea mai mare distincțiune de război - s-a acordat într-un procent mai mare ofițerilor generali și superiori decât aceluia care într-adevăr au putut săvârși acte de bravură pe front. Astfel ofițerii aduceau ca exemplu pe căpitanului Mărculescu Nicolae, din Regimentul 2 Dorobanți care a fost propus la ordinul „Mihai Viteazul” și până la urmă i s-a acordat numai "Steaua României" în gradul de cavaler, pentru că era prima decorație la care avea dreptul. O asemenea stare de lucruri era greu digerată pe linia ațintită.

Tot în legătură cu distincțiile, se comenta printre ofițeri și chestiunea acordării de către Comandantul german a „Crucei de Cavaler” la ordinul „Crucea de Fier” generalului Edgar Rădulescu - comandantul Diviziei 11 Infanterie, în sensul că a lipsit din partea română - orice fel de publicitate, atât în presa ostășească cât și în cea din interior, ori este știut că în asemenea ocaziuni, când un general român este onorat cu o astfel de rară distincție din partea armatei germane era necesar - pentru prestigiul armatei, - a se atribui evenimentului o importanță mai accentuată prin intermediul publicității, așa cum s-a procedat și în celelalte cazuri similare.

Se observa și o oarecare îngrijorare în legătură cu mersul operațiilor militare de pe frontul de Răsărit. Punând în legătură cele de mai sus cu plecarea unor unități și formațiuni germane de pe frontul din Moldova, se făcea aprecierea îngrijorătoare că, la un moment dat, s-ar putea să „rămânem singuri pe acest front pentru a ne apăra de puhoiul hoardelor bolșevice de la Răsărit”.

Unii ofițeri, mai optimiști comentau și credeau că Germania va încheia o *pace de compromis* cu anglo-americanii și va continua lupta cu U.R.S.S. Toți erau convinși că *bolșevismul rămâne primejdia de moarte a existenței neamului nostru* și că trebuie să luptăm pentru a izgoni dușmanul din teritoriul național ocupat”. Ce a urmat însă?

APĂRAREA PE POZIȚIA "TRAIAN"

¹⁰ *Ibidem*, p. 147

¹¹ *Ibidem*

Până în luna august 1944 Divizia 11 a luptat în cadrul *Grupului Mieth*, în operația "Sonia", reușind să respingă atacurile inamice și să execute contraatacuri, menținându-se pe aliniamentul ocupat din luna mai, organizând o apărare antitanc foarte eficientă. La 22 august la ora 12,50, generalul Rădulescu a dat Ordinul de operații nr. 78, din care reținem inamicul, în urma atacurilor din zilele de 20 și 21 august, însoțit de care de luptă a reușit să ajungă pe linia Iasi, Dancu, Holboca, sud Cristesti. Este probabil ca el să continue și în zilele următoare atacurile date spre Sud. Efortul atacului inamic se va face la Vest de linia Iași, Bucium". În conformitate cu acest ordin divizia avea misiunea să apere pantele de Sud ale Bahluiului și trecerea de la Țuțora. Efortul apărării urma să se realizeze în zona Tomești, Gorun, cota 181, precum și păstrarea trecerii de la Țuțora.

În această situație, divizia a adoptat un dispozitiv de luptă pe un eșalon, la Vest cu Regimentul 2 Dorobanți, la centru cu Regimentul 3 Dorobanți, mai puțin un batalion și cu două batalioane din Regimentul 19 Infanterie la Est; în rezervă a dispus la Comana de Sus un batalion din Regimentul 3 Dorobanți și Batalionul 11 Pionieri, iar la Nord de Gorunul, Grupul 11 Cercetare. Acțiunile infanteriei au fost susținute de cele "trei grupări de sprijin direct și o grupare de ansamblu". Gruparea de sprijin direct formată de Divizionul II/Regimentului 26 Artilerie a sprijinit Regimentul 2 Dorobanți, Divizionul II/Regimentul 21 Artilerie a sprijinit Regimentul 3 Dorobanți iar Divizionul I din Regimentul 21 Artilerie, Regimentul 19 Infanterie. La gruparea de ansamblu a rămas Divizionul II din Regimentul 26 Artilerie. Apărarea pe noul aliniament prevedea măsuri de "apărare anticar". Pentru aceasta Divizionul II anticar "instala 3 piese anticar în zona Est Țuțora cu misiunea de a interzice orice pătrundere a inamicului cu care de luptă în depresiunea Prutului." Trei tunuri anticar la colțul "Șoselei Tomești, Tutora" pentru a trage spre Nord cu celelalte piese antitanc au fost dispuse spre Vest în principal, deoarece efortul apărării anticar s-a făcut către Est și Vest. Divizia și-a dispus Punctul de Comandă la Gorunul, iar regimentele 2 Dorobanți în via Zipa Tomești, 3 Dorobanți, la cota 206 din pădurea Dumbrava și 19 infanterie, la marginea de Nord Vest Osoiu. Legătura a fost asigurată cu fir de compania 11 transmisiuni și prin „agenți de legătură, ofițeri și grade inferioare” între Punctul de Comandă al diviziei și unități. Ofensiva declanșată de trupele sovietice la ora 7 dimineața, pe 22 august 1944, asupra întregului dispozitiv al diviziei, a fost de o extremă violență. Legăturile dintre unități au fost întrerupte pentru scurt timp. Un atac a început la ora 11,00 dinspre Tomești asupra Regimentului 2 Dorobanți și a determinat replierea flancului stâng al batalionului II. La ora 15,00 șeful de stat major al diviziei locotenent- colonelul Romulus Tiulescu a ordonat Regimentului 2 "retragerea pe poziția Traian".

În cursul nopții de 22 spre 23 august batalionul II al locotenent-colonelului Pișculescu, ce forma ariergarda diviziei, s-a pus la dispoziția Regimentului 2 Dorobanți. Sub comanda colonelului Vlădescu restul regimentului, în coloana nr. 1, a mărșăluit spre „Comarna de Sus, Comarna de Jos, Cohasna”, pentru ca în dimineața zilei de 23 august „să ocupe o poziție de rezistență pe pădurea Crețu, Nord satul Cozia.” La 23 august ora 10,00 printr-o radiogramă generalul Rădulescu a ordonat unităților din subordine: „**Orice mișcare către Sud încetează imediat.** Divizia 11 Infanterie are misiunea de a ocupa și apăra în decursul acestei nopți linia: înălțimile Sud, Sud-Est Balotin, cota 186 Zebroan. Dispozitivul pe această poziție se va prescrie ulterior în vederea intrării pe noua poziție, toate unitățile se vor aduna la Cosmești”.

-Va urma -